

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk
DGA-DAD / 19040016

Bijlage(n)
2

Datum
Betreft Hondenfokkerij

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u de eindrapportage van het Fairfokprogramma en het rapport "Fokken met kortsnuitige honden", zoals ik heb toegezegd aan uw Kamer tijdens het Algemeen Overleg van 14 november 2018. Daarnaast ga ik in deze brief in op de vraag van het lid Wassenberg, tevens gesteld tijdens dit AO, over hoe om te gaan met de rasstandaard van kortsnuitige honden in het buitenland en de campagne die ik op het terrein van fokkerij zal voeren.

Fairfok

Het Fairfokprogramma is in 2014 met steun van de overheid geïnitieerd door de Raad van Beheer in samenwerking met belangrijke partners die betrokken zijn bij de hondenfokkerij. Het programma bevatte een reeks ambities om honden binnen redelijke termijn gezonder en socialer te maken. De eindrapportage van Fairfok is mij onlangs aangeboden. Ik maak uit dit rapport op dat een aantal ambities is gerealiseerd, maar ook een deel niet. Fairfok heeft geleid tot een goede samenwerking tussen de betrokkenen. Binnen Fairfok zijn een tal van instrumenten ontwikkeld die bij kunnen dragen aan een gezonde en sociale hond. Zo zijn een aantal rasverenigingen al goed bezig, bijvoorbeeld door het kruisen van het ras met andere rassen om gezondere nakomelingen te krijgen. En werkt het Expertisecentrum Genetica Gezelschapsdieren van de faculteit Diergeneeskunde samen met rasverenigingen en fokkers aan diverse erfelijke ziektes. In een aantal gevallen heeft dit al geleid tot een DNA-test, waarmee bij het juist inzetten in de fokkerij, een erfelijke ziekte gefaseerd uit kan worden gefokt. Ook heeft de Raad van Beheer rasspecifieke instructies opgesteld voor keurmeesters die ervoor moeten zorgen dat gezondheid en welzijn leidend zijn bij het keuren. En krijgen de keurmeesters hiervoor een verplichte nascholing.

Ik zie ook nog een flink aantal uitdagingen. Er zijn nog rasverenigingen waarbij de nodige weerstand zit. Dit moet veranderen. Ook moet het goede voorbeeld gegeven worden op tentoonstellingen. Keurmeesters zullen gezondheid en welzijn leidend moeten laten zijn bij hun beoordeling. Bij aandachtstrassen zal de winnaar van het ras op gezondheid beoordeeld moeten worden om te voorkomen dat dieren die niet gezond zijn winnen. Maar ook van dierenartsen die de voortplanting bij honden begeleiden verwacht ik dat zij de gezondheid en het welzijn van de hond vooropstellen. Ook aan deze ambitie moet verder gewerkt

worden. De richtlijn "Veterinair handelen inzake welzijnsrisico's bij honden en katten met erfelijke aandoeningen en schadelijke raskenmerken" ontwikkelt door de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde is hiervoor een leidraad.

Een omslag in denken is mijns inziens binnen de hondenfokkerij in gang gezet; er is meer aandacht voor gezondheid en welzijn. Maar het is nu tijd dat deze omslag op een goede manier verder en breder vertaald wordt naar de praktijk.

Ik vind het daarom belangrijk dat de sector doorgaat en zal daarom met de Raad van Beheer en de overige betrokkenen van Fairfok in gesprek gaan over de resultaten van Fairfok en over de verdere noodzakelijke stappen om de fokkerij gezonder te maken. De Fairfok partners delen de conclusie dat Fairfok nog niet klaar is. Het Platform Fairfok zal daarom blijven werken aan het realiseren van een gezonde en sociale hond. Hiervoor zijn naast de nog aangehouden ambities ook een aantal nieuwe ambities geformuleerd die zijn opgenomen in de eindrapportage.

Fokken met kortsnuitige honden

Om de handhaving van de wetgeving op het terrein van de fokkerij beter mogelijk te maken heeft het Departement Dier in Wetenschap en Maatschappij en het Expertisecentrum Genetica Gezelschapsdieren van de faculteit Diergeneeskunde in opdracht van LNV criteria ontwikkeld voor de beoordeling van kortsnuitige honden. Bijgaand treft u het rapport "Fokken met kortsnuitige honden" met deze criteria aan. De criteria gelden voor alle kortsnuitige honden, dus niet alleen voor rashonden. De criteria zullen worden benut door de NVWA en de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) bij de handhaving van de regels op het terrein van fokkerij. Ook dierenartsen en fokkers zullen de criteria kunnen gebruiken bij het selecteren van gezondere ouderdieren. Eveneens zal ik de Raad van Beheer vragen dit rapport in acht te nemen bij de vervolgstappen van Fairfok.

Naar aanleiding van de vraag van het lid Wassenberg over hoe het zit met de rasstandaarden van kortsnuitige honden van de niet-Nederlandse rasverenigingen kan ik u meedelen dat de Raad van Beheer internationaal aandacht vestigt op het bijstellen van de rasstandaarden. Volgens de Raad van Beheer mag een omschrijving van een rasstandaard geen reden zijn tot overdrijving van uiterlijk waarneembare raskenmerken. Zo wordt op dit moment gewerkt aan aanpassing van de tekst van de rasstandaard van de Franse bulldog, waarbij verwacht wordt dat deze in 2019 is aangepast.

Europees heeft de Raad de Nederlandse aanpak (samenwerking tussen alle stakeholders) gedeeld met collega's uit andere EU-landen. Voorts heeft de Raad van Beheer tijdens de Fédération Cynologique Internationale-keurmeester-bijeenkomsten een sterk pleidooi gehouden om maatregelen te nemen met betrekking tot de korte neus en te dichte neusgaten bij Franse Bulldoggen.

Campagne

Tot slot blijft communicatie over een gezonde en sociale hond belangrijk. De consument moet in staat zijn zich zo goed mogelijk te informeren, zodat hij de juiste aankoop kan doen. Wanneer er immers vraag blijft naar honden met een uiterlijk dat het welzijn van de hond schaadt of vraag blijft naar zeer goedkope

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

pups die direct leverbaar zijn, zal het aanbod van deze honden blijven. Zoals ik al eerder heb vermeld in de Dierenwelzijnsbrief van 4 oktober (Kamerstuk 28286, nr. 991) zal ik mij extra in blijven zetten voor het verspreiden van kennis waarmee wordt bijgedragen aan een gezondere fokkerij. Het Platform Fairfok en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zullen dit voorjaar samen een gecoördineerde campagne starten die gericht is op het fokken (en aanschaffen) van een gezonde en sociale hond.

Ons kenmerk
DGA-DAD / 19040016

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit